

POSTANOWIENIE

19 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 19 marca 2026 r. w Warszawie
zażalenia S. A.

na postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 13 stycznia 2025 r., IV WSC 74/24,

w sprawie z wniosku K. A.

z udziałem S. A.

o rozstrzygnięcie w przedmiocie czynności przekraczającej zakres zwykłego
zarządu,

1. oddala zażalenie;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego
w Warszawa-Praga w Warszawie na rzecz radcy prawnego M. K.-
T. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów
pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu w
postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Pozwany S. A. wniósł do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie
Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 13 stycznia 2025 r., którym
odrzucono skargę kasacyjną pozwanego, wniesioną od postanowienia tegoż Sądu
z 24 lutego 2021 r. z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c.

Żalący zarzucił naruszenie art. 327 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie niedostatecznego pouczenia pozwanego przez Sąd o zasadach reprezentacji przed Sądem Najwyższym oraz skutkach niezastosowania się tych przepisów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Celem przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ k.p.c.), który obejmuje także wniesienie zażalenia na postanowienie sądu odrzucające skargę kasacyjną, jest zapewnienie wniesionemu środkowi zaskarżenia odpowiedniego poziomu merytorycznego. Sporządzenie zażalenia osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia zażalenia *a limine* bez uprzedniego wzywania do uzupełnienia tego braku. Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. podlegają – w zależności od ich charakteru albo zwrotowi bez wezwania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.), albo - na zasadach ogólnych i również bez wdrażania procedury naprawczej - odrzuceniu, jako niedopuszczalne, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (skarga kasacyjna) lub na podstawie tych samych przepisów w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. (zażalenie).

Nieusuwalność wady zażalenia, polegającej na jego wniesieniu przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej, która skutkuje koniecznością odrzucenia zażalenia bez możliwości jej sanowania została potwierdzona w licznych judykatach Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia SN z 13 lipca 2022 r., III CZ 229/22; z 14 czerwca 2022 r., III CZ 197/22; z 24 marca 2022 r., III CZ 120/22), co nakazuje przyjąć prawidłowość i zasadność zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego.

Na marginesie należy zauważyć, że w uzasadnieniu zażalenia zostały sformułowane liczne tezy nieznajdujące odzwierciedlenia w treści przedstawionych zarzutów.

Po pierwsze żalący postuluje przywrócenie terminu na złożenie wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi kasacyjnej, nie składając jednocześnie wniosku zredagowanego według wymagań opisanych w art.

169 k.p.c. takich jak termin oraz jednoczesne dokonanie spóźnionej czynności procesowej.

Po drugie, jeżeli celem żalącego miałoby być wzruszenie niezaskarżalnego postanowienia o odrzuceniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz weryfikacja przyczyn tego rozstrzygnięcia, powinien on sformułować odpowiedni zarzut w związku z art. 380 k.p.c.

W końcu zaś nie może się ostać koronny argument żalącego, oparty na założeniu, że w wyniku niewystarczającego pouczenia przez Sąd, nie zdawał sobie sprawy z konieczności działania przez Sądem Najwyższym poprzez profesjonalnego pełnomocnika. Z akt sprawy, w tym przede wszystkim z treści pism kierowanych przez żalącego do Sądu Okręgowego, zawierających wnioski o ustanowienie pełnomocnika z urzędu wynika wprost, że miał on wiedzę dotyczącą tego, że taki pełnomocnik jest mu niezbędny do skutecznego wniesienia skargi kasacyjnej.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. przyznając także koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu.

Mariusz Załucki

[a.ł.]